

POSTANOWIENIE

Dnia 19 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku R. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o wysokość emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 sierpnia 2015 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 stycznia 2015 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 stycznia 2015 r. Sąd Apelacyjny, działając na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c., odrzucił skargę kasacyjną R. K. z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia niższą niż wymagana treścią art. 398² § 1 k.p.c.

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawca wniósł o jego uchylenie, zarzucając naruszenie art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c., przez jego niezastosowanie i uznanie, że w niniejszej sprawie wartość przedmiotu zaskarżenia nie może być niższa niż 10.000 zł.

W ocenie skarżącego, w myśl powołanego wyżej przepisu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od

wartości przedmiotu zaskarżenia, między innymi, w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury. Wprawdzie niniejsza sprawa dotyczy wysokości emerytury, jednak zaskarżenie decyzji przyznającej emeryturę w całości oznacza, że sprawa dotyczy właśnie przyznania emerytury (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 28 listopada 2001 r., II UZ 82/01).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne.

Stosownie do art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Odwołanie się przez skarżącego do zdania drugiego przytoczonego przepisu nie może być uznane za trafne.

Przepis art. 476 § 2 i 3 k.p.c. wyjaśnia ustawowe pojęcia spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, stanowiąc w § 2 pkt 2, że należą do nich między innymi sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, dotyczących emerytur i rent. Zakres rozpoznania i orzeczenia (przedmiot sporu) w tych sprawach wyznaczony jest zatem w pierwszej kolejności przedmiotem decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych, a w drugim rzędzie przedmiotem postępowania sądowego, określonego zakresem odwołania od decyzji organu rentowego do sądu. Oznacza to, że żądanie niebędące przedmiotem rozpoznania sądu nie może stanowić przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną decydującego o jej dopuszczalności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2008 r., II UZ 4/08, OSNP 2009 nr 11-12, poz. 163 i orzeczenia tam powołane).

Według skarżącego, przedmiotem niniejszej sprawy jest przyznanie emerytury w innej wysokości niż ustalił to organ rentowy, a zatem dla oceny dopuszczalności skargi kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia nie ma

znaczenia. Wyprowadzanie takiego stanowiska z powołanego w zażaleniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2001 r., II UZ 82/01 (OSNP 2003 nr 19, poz. 474) nie może być uznane za skuteczne. Po pierwsze, pogląd ten nie jest powszechnie akceptowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Po drugie, przedmiotem sporu na etapie postępowania sądowego wynikającego z odwołania wnioskodawcy od decyzji organu rentowego nie było przyznanie emerytury, gdyż kwestia ta została rozstrzygnięta korzystnie dla skarżącego na etapie postępowania przed organem rentowym, ani świadczenie w całej dochodzonej wysokości, ale różnica pomiędzy tą kwotą a należnością ustaloną przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji. W takim przypadku do obliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia stosuje się - z mocy art. 368 § 2 zdanie trzecie w związku z art. 398²¹ k.p.c. - odpowiednio art. 22 k.p.c. i stanowi ona różnicę między wysokością świadczenia wypłacanego (ustalonego) przez organ rentowy, a wysokością świadczenia żądanego przez ubezpieczonego - w skali jednego roku. Stanowisko to jest dominujące i utrwalone w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. między innymi postanowienia: z dnia 21 lipca 2003 r., II UZ 45/03, OSNP 2004 nr 11, poz. 200; z dnia 18 marca 2008 r., II UZ 4/08, OSNP 2009 nr 11-12, poz. 163; z dnia 6 listopada 2008 r., II UZ 48/08, LEX nr 686064; z dnia 24 czerwca 2009 r., II UZ 17/09, LEX nr 519962; z dnia 13 października 2009 r., II UK 234/09, LEX nr 553692; z dnia 27 października 2009 r., II UZ 34/09, LEX nr 574545; z dnia 10 listopada 2010 r., II UZ 30/10, LEX nr 707896; z dnia 17 listopada 2010 r., II UZ 31/10, LEX nr 707897; z dnia 23 listopada 2011 r., III UZ 26/11, LEX nr 1129132; z dnia 5 marca 2014 r., II UZ 12/14, LEX nr 1422166 i orzeczenia w nich powołane).

Z powyższych względów zażalenie podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.